د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځېنې اشعار لکه:

ښکلا او هنر-د صلح نړۍ
مينه او دوستی-صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح او ګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږ وي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شايع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تهنا پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تهنا به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زموږ د اسلافو ښکلۍ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپریږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پرورښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له دردده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر مې مه بوله خبرې:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دي کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسیټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظوری برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک — مخ

شاعر.. 1
ښکلا اوهنر.. 1
دصلح نړۍ.. 3
مینه اودوستی.. 5
صلح کل.. 7
ابتکار.. 7
ژوند.. 8
دمونږ دسفریوه خاطره.. 9
دهقانی.. 10
دوطن محبت.. 11
دوطن پالنه.. 12
گرانه وطنه!.. 13
دوطن خاوره.. 15
سپین غر.. 16
په باغ کښې.. 18
آزادي.. 20
دزړه شکوه.. 21
دژوند ډیوه.. 21
پسرلی راغلی.. 23
دبهارفیض.. 24
دخزان سندره.. 25
دمنې خاطره.. 26
په وربل باندې گرد.. 27
دحسن جلوه.. 28
ملت اومملکت.. 28
لوی افتخار.. 30
ویده کوچر.. 32
ناڅاپي کانې.. 33
تنگی اوریا.. 37
عاقبت.. 38
زما حال.. 39
دامیدرڼا.. 40
لمره!.. 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه.. 42
دافغان ترانه 43
ديووالی ترانه 45
دمعارف ترانه.. 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره.. 48
نه ځي 49
ښکاري باز.. 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر.. 59
څه گورم.. 60
غريب ماشوم.. 61
خوارحسن.. 62
همدردي 63
حسن اونظر.. 64
بډای.. 65
ماشوم.. 66
غزل 67
دنازميرمني.. 67
په ليلی پسې ځم.. 69
خومره به ښه وی 69
څه يم.. 71
زما گناه 71
زما خوب.. 72
انسان 73
څه جوړشوه؟.. 75
عدالت.. 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه.. 79
خاوري اوگردونه.. 79
علم اوپوهه.. 82
سرپټوب.. 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي... 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا... 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بي خبري.. 87
علت اوسبب.. 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين... 89
شعراو حكمت.. 91
سپين او تور ديوان... 91
حقيقت.. 92
ثواب 93
دشاعرشعار... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پيښي... أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښایست بت ته سرټېټوي

له هرقیده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼې تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني   سرکښې فکراوخیال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربيار   خو آرزو ورسره دديدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مينه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامريکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنيا وي

ذوق اومينه خدای آزاده پيداکړي

شاعران له قيداوشرطه بې پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دديوې ځای که مسجد که کليساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپيلۍ وي که درياوي

ننداروتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچين وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

يوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپين فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مينه خوښ زما وي

په سپين مخ چې توري زلفې راخورې شي

دښايست دديوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینو زړونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپیرهېڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلى حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوكښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه اركسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظركښې وي ښاغلى
كه په هررنګ وآيېن كښې وي راغلى

سرېتوب وي محترم په هرلباس كښې
په زري جاموكښې وي كه په كرباس كښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلكونه
چې ونكړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ كوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورترلى وي دصلح په قانون
مهارشوى مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پيغوروي
شرمنده ذليل سرتيتى ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړي تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولي کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت" هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاڅني څاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نژدي کاندي
دخوارجونګړي ته سلطان راولي

که يوپه څمکه بل اسمان کښي اوسي
څمکي ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګبنۍ مې نیسي

مینه په مابانديپ پیریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې

توره شپه خنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطرته

سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګوري
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه ګوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسېږه
له دې ټیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاوند ده دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دریدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوربې
بې ایمانه راته ښکاري له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته حیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شأنٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهد دحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکنډو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېرې راته تېرې کا
ژوندچې هرځنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غیرکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی — هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه — شنه پټی اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې — پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو — وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته — اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته — خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي — داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان — کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان — په ګلانوبلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه — ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي — که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده — که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی — دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی — چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان — آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس — داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر — داښایسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی — پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تېاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم

چې دځان له غمه زیات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپریم نه ویرېږم

که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو

دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم

دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

یم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو

په غیرت ګټلی شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی یم ځکه

لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه یم چې تل ننګ په وطن خورمه

هغه نه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی

څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوېې دتندې که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتې
وبه نه شيندې خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروتره

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی بې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړي نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پې دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې اینسی په دې تې درسره خوله ده

هغه خوراو وروړګنه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړي

وبه نکړي دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زېبایې

جنت دځمکې زره ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازیږولی

کارنامې ستادي تاریخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن وروڼوبیاشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غږ موتللی هرلورته

څوک ټینګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی دیووطن يو

فخرموي دی لکه يوتن يو

مین په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانېږو

ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټې پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانديږ له توروخاوروزرجوړېږي

دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړېږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وږی زمونږدې اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي پې دپردیوبلبل

هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کینې پکښې رازراز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کینې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولره وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه

مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاویل چې کوه قاف نه   هغه خوا یوه کلا ده

ښاپیریان پکښې اوسیږي   پکښې بل شانته هوا ده

پیره دارېې یوسپین دیودی   ورنه ویره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لاریې سخته ده بېشانه

داقصه مې اوریدلی په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې پې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښتریې توري زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کندوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا برېښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوکټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـــــرې خواتـــــه پـــــې بهيــــرې جرووبـــــــــــــــى اوابشـــــــــــــــارونه

دشـــــــــــــــرابو اوعســـــــــــــــلو پكښـــــــې شـــــــته دې ډک رودونـــــــه

ښــــه لمـــــن لـــــرې سرســــــبزه پكښـــــــې مېشـــــــت دي ولســـــــونه

ښايســـته ښـــې منظـــرې دې پښـــتانه پـــې ننـــدارې كـــړې

دســـپين غـــره تـــورې لښـــكرې دنښـــتروبې پيـــرې كـــړې

دامتـــــــــــل دى پښتونكښـــــــــــې پـــه لـــوى غـــره دخـــداى نظـــروي

دســـــپين غـــــره دپاســـــه ځكـــــه تجلـــــى شــــــام وســـــــحروي

نمـــــر لا خـــــرک نـــــه وي وهلـــــى درنـــــــا هلتـــــــــه اثــــــــروي

كــوه طورغونــدې ځليــږې خوافســوس چــې موســى نشــته

چــې الهــام ورځخــه واخلــې هغــه لــوى رهنمانشــته

په باغ كښې

ښــــــــكلى بــــــــاغ تــــــــازه چمـــــــــن ودګلانــــــــو

شـــــــــــــــين سحراوشوروشـــــــــــــــرو دمرغـــــــــــــانو

پــــــه ســــــل قســــــمه اوازونــــــه ښــــــې نغمــــــې وې

هرطـــــــــــــــرف تـــــــــــــــه دبلبلــــــــــــــــوترانې وې

يومرغــــــــه ويــــــــل داخــــــــومره ښــــــــه دنيــــــاده

ښــــــكلى بــــــن تــــــازه ګلــــــش تــــــازه هـــــــواده

په دې شنوپاڼوکښې ژوند ډېرغنیمت دی
ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرویره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې ویږه
بل په سره اوربانډې نیسي چې کړیږه
کاشکی نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غړشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي
داګلش په سپېره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یووینې تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو

هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو

دهقانان لري په تاسودېرحقونه

دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر

نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله

له غلامه چې لباس یې وي حریر

دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم

یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي

په قفس کښې دسرو زرووي زهیر

چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه

راته یاد داسارت شي بدتاثیر

همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي

اوبنکې یې بالښت دخان اومیر

له لیندی داسارته چې خوک خلاص شي

بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

نناداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند هيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوري پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اورباندې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنياکښې يوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووينی سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کيدل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړينه

سوزوساز د زندګی ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه نه ویریږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لویږم

پسرلی راغلی

باغوانه زیری مې درباندې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازیری کوي

چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت نارې بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودکېدی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چیرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زیړیږي
سرسبزي اوتازه ګي بېي وبايلله

پاڼي ریږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زیړي پاڼي چې ریږي خو رالويږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ ویوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

اوس کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بدایان دې هم هواته هوسېږي

درروان دې ګرڼدیوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله

زېرنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وینئ

که پوهېږئ خپل قیمت نشي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شویدي باغونه

په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړې پاڼې راتويېږي

سوړتنور دغریبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په گرمۍ کښې که یخ سیورى دراحت و
په سړوکښې سره لمبه ده چې بلیږي

☆ ☆ ☆

کله گل کله میوه وي په باغوکښې
کله سیورى کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرگى
هرڅه شته دي دباغونو په کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې گرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه
له دې رشکه په گلشن کښې مړاوې گل شه
دلاله زرگى شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرگس زېړشه له ارمانه شینکى باغ کښې
چې داځاى وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنې کښې جگ له مانه یوپه سل شه
دعاشق برى په عجزاوپه نیاز دى
چاچې کړله سرلویى راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د ,,الفت" په ژبه داسې وستایل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې يې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راڅرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې يې لیندی باڼه يې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت" ددغې لارې رهبرولید

ملت او مملکت

یوه باغ کښې وې ولاړې دېرې ونې
هره پاڼه يې لايقه دستاينې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې تږولې لوېدلې
ددې ښولویو خزان اویوبهار و
ښه اوبدې وشریک یوبې واکدارو
ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې
لکه ګوټې دیوه وجوددلاس وې
چامیوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لوېي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټې پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وځه توپیر
مالیاروپه هرې ونې ډېرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهیږې
که کوې بل رنګه فکرډېرغولیږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غړونه بېل خويونه

مګر دواړه او سېدونکی دیوکوروي
دیوې سترګې په کورکښې سپین او توروي

لوی افتخار

زمانه ړدي په هغه سرد افتخار تاجونه
چې بې په سروي رسولی ډېر مشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېر دي خو هر کار ګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېريدل څه اسان کارنه دی

سرور کول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعمار دبربادی دپاره
دحق ګټلو او دخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت او سرلوړی دپاره
هغه کسان کاردی چې شاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړینه افتخارنه دی
دهرچا مرګ دشجاعت او عشق يادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابر حلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بـــــه ســـــتايل کېـــــږي پـــــه دنياکښــــې مـــــدام

پـــــه هرنظرکښـــــې بـــــه حقيـــــروي مـــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پـــــه ځـــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام ونـــــګ وينمـــــه

لـــــوی افتخـــــاردآزادی دپـــــاره جنـــــګ وينمـــــه

دېـــــره شـــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وينمـــــه

چـــــې دمظلـــــوم لاس دظـــــالم پـــــه وينـــــو رنـــــګ وينمـــــه

هلتـــــه چـــــې ظلـــــم، تجـــــاوز، فرعونيـــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښـــــې پـــــې همـــــت، ننـــــګ وغيـــــرت وي ولاړ

حقيقـــــت تـــــريخ دی مګـــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم

جهـــــان مـــــې وينـــــي چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښـــــتنو درانـــــه نومونـــــه ښـــــه ســـــاتلی نشـــــم

دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه برېتـــــولاس وهلـــــی نشـــــم

دېرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنيکـــــه يادګارتـــــه ګـــــورم

دېرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تيـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچـــــاويره دچاډارنشـــــته

هغـــــه غيـــــرت هغـــــه هيبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته

پـــــه زروتنوکښـــــې يـــــوتن هـــــم فداکارنشـــــته

ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته

هغـــــه بـــــه څـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــاملی نشـــــي

يادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــــي

پـــــه باجوربانـــــدې راغلـــــی څـــــه بلاوينمـــــه

لـــــه باجوړنـــــه جـــــوړه شـــــوی کربلاوينمـــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه دېـــــره ناپاکـــــه ناروا وينمـــــه

دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشـــــالاوينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښي لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قرباني کښي لر نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالي څه قدرسترې وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښي
ګڼوځنګلوکښي په شنو دروکښي
يو دوه ګوجرومېښي پوولي
هريوه خپلي مېښي روزلي
نه يي بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپي به هم لاوېښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چي ساتونکی اونګهبان وي
يوساعت خوب يي زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې يې په وينښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بيدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندی
يوتن خوب وېوړنصيب يې خوارو
هغه بل وينښ و بخت يې بيدارو
د دواړومېښې وزيرېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې
چې وينښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ټولې
له خپلومېښو ولاندې راټولې
څه يې چې ټول کړه هغه يې خپل شوه
نرکټی واړه دهغه بل شوه
هغه چې وينښ شوساباله خوبه
ويې ليدله دارنګه لوبه
تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوينه
مېښې يې نر نرکټی راوړينه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بيامتلونه

ناڅاپي کاڼي

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوتول وګړي

بدمي چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دي حا ل کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناخاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوخه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پري غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناخاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼی فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

چې رسيږي درته هرخه لراوډير
دهغه سبب وي پټ درنه ياهير

ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پټ حكمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسيږي
اورله خپلې لمن شامدام لګيږي

نه رسيږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هيڅكله له همايه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديريه كارو باندې نېك ګمان شه

چې سړى لرخه په فكردتحقيق شه
خپلوټولوحركاتوكښې عميق شه

وريه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولي ويوكاني له خپل بامه

يوناخاپه ولويدلې په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تيټ دلاندې

همداكانې وهغه سړى ساتلى
له خپل ځان سره يې ډيروګرزولى

چې پرې واخلې انتقام له هغه چا
چې يې دى وپرې ويشتلى بې ګناه

لاس يې برنشو موده شوه ډيره تيره
قهريې سوړشووبلې ځه تيره په تيره

زه هغه ومه ويتشلى خوپه سهوه
نه به داوي چې اوس وكړم ورته عفوه

نوپي كانې له خپل كوره كړ ګذار
خبرنه وچې راځي خوك په دې لار

پري لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه

دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان

بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک

ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله

ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب

مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات

خوجزا دبدونه وي ټيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل

داحسان جزابه ووينی احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان

نوردې خوښه چې اغزي کرې ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل

تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که

پکښې وکره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره يې هم کړه مينه زياته

ټګی اوريا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولېږي
راشه پرېږده نورکارونه دريا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توريې
اميدمه له ره دخپلې زرغونتيا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وايه سبا
چې له نوکه ترکوټيه ټول غرض دی
دانسان په نوم يادېږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخيروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه يې دومره پېژنمه
چې حيوان نه بېلوي ځان په وينا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو

نوم پري کښیږدي درواوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم

دادنیاده ګڼه وده تماشا

په حرامونارواسړی ته ورشي

څه لولی اوبي حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سیلاب داوښکویوسي

چې خواران اوغریبان چاژړولي

نن سبا به داقبال له تیلی کوزشي

چاچې ستری اوستومانه ځغلولي

زمانه به یې دنورو خندنی کا

چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي

له دې خړآسمانه هروخت ږلی اوري

وري سیلاب دزماني واړه ښاغلي

دښایست بهارخو ورځي وي دنیاکښې

بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ في الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته
تېټ وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی
دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خندوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملکري تللي زه وېده پاتې بېدياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پری اعتبارلرمه

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی ... یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي ... چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده ... رڼا پېي دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره ... نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې ... نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل ... راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی ... شاګردان پې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره ... ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومېږي

سوال دمرګ او دژوندپېښ دی ... مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت پې په تیاره کښې ... نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه ... چې نورتول تري ګرېزان دي
لېرڅه وغوړوه سترګې ... چې ته څه پې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم څاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتيجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حيران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنياته
داجهان دې ښايسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې اېښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هريوبوټی لوېوې ته
دباغوخامې مېوې راپخوې ته

لوېول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنياده

سپينې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بيادې کړه روان رودونه په شيلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباخترېې

ځکه دلته ستا تاثيرله بل هېواده
يوپه لسه وينم زيات دژوندبنياده!

پيداشوي په دې ځای کښې آرين دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخيستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهډه دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
درویزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ

اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر

دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ

وطن دی کورزمونږ

که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو

ددې کاله ده خرابې یولوی پیغورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا

دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هررازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوبیږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام لیموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان یې

له غلیمانو دې په امان یې

ته دې سرلوړی تل په جهان یې

زمونږه ځان یې په مونږه ګران یې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مین یو د حق په خوایو

دښمن دظلم دناروا یو

آزادي ساتو آزادي ستایو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدایو

نه ظالمان یونه مظلومان یو

ښاغلی نسل مونږ دافغان یو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديوالی ترانه

ديوه وطن اولاديو   تېرله سره په هېواد يو
دافغان په نامه ياديو   بختوريوچي آزاد يو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په يوه نامه يادېږو   په يوه بيرغ ټولېږو
يوله بله نه بېلېږو   په يوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپيمان

آزادي زمونږ لېيلاده   آزادي په مونږ شيدا ده
راسره لويه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ويساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان يو   دعلم پتنګان يو   دجهل دښمنان يو

لښکردمعارف يولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوخوکښې
په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو هم مال وزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي ملی آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ دافریضه ده زمونږ
دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره دآزادی دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو زړه زړور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي خواروبربادې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري

سيسۍ ولي هوسۍ ولي وڕې وڕې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هيڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاريان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هيڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکې ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وريتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی

که بې علمه چاپکړی سپينه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ بې ژېړدی

بې کما ل که لري ما ل هرڅومره ډېر
له احتياجه نه خلاصېږي بل ته اړدی

که اغوستی بې پوټکی دسموروي
خلق بې پېژني له سترګوچې ګيدړدی

چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرڅاځني لوړ دی

که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظيم او احترام دقدر وړدی

بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وينم زره توره د پلار
دبابا ګانو اونيکونو ياد ګار

توريالی نشته چې څه کارترې واخلې
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار

له تيکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار

آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار

يو وخت بې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم بې و ذوالفقار

دغسې نه وه چې داوس بې وينم
په ډېروزرونوکښې بې ايښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې

په غزاګانو کښې یې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې ایښی

نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار

هیڅ په کارنه ده وخت یې لاړه تېرشه

خوته یې بوله تاریخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

دروندوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼايي دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلودېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د تورې برېښنااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړې شـــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

کـــه پـــه برهـــان اودلايلوفيصـــله ونشـــوه
غوڅـــه اوپريکـــړه دچړوتوورولـــه خولونـــه نـــه ځـــي

ښکاري باز

بـــازنيولی پـــه منګولوکښـــې سيســـۍ وه

خونـــدوره مـــزه داره ښـــه مـــړۍ وه

چـــې بـــې راوړه خپـــل خاوندتـــه ســـلامته

بـــې څـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاويـــل ورتـــه چـــې ای بـــازه نادانـــه

څـــه ليـــدلی تالـــه لاســـه دانســـانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــه نيســـې دهواپرنـــدګان تـــه

ولـــې بـــل مرغـــه نيـــولی لـــه غـــړۍ تـــا

ولـــې ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــړۍ تـــا

تاپخپلـــه ولـــې نـــه خـــوړه هواکښـــې

پـــاتې نشـــوې ولـــې دې لويـــه فضاکښـــې

لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

ځنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه دېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــاله درکـــړی لـــوی وزرونـــه

ســـتا پروازلانـــدې خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شپې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نوړی کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راټیټیږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانده دې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابیل کړی یم له دلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه دېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی

انس الفت یولوی سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جداېې که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خو شحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غواړې په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلي مخ مین یې که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی که انسان ځنې وېرېږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دېیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پيمخونازولو التفات اووفاغوارې
که دنازنعمت خاوندنه مروت اوسخاغوارې
ياپياله له ميوډکه له پيمخې اشناغوارې
ياسازونه سرو دونه يادميني دنيا غوارې

دسکوت طلسم مات کېږه راته ووايه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېږه کېږه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړې که په کونډويتمانو
شپه او ورځ دې په غوړوکښې وي ژړاد مظلومانو
که داهومره نااقرارکړې په فريادبې نوايانو
هرطرف ناري سورې دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه ځودې توان دی وخت دغم او دژړادی
يودبل غوښوته ورې که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوينه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده که لوګی دغم داوردی
چې بل شوى په جهان کښې ددنيا پرې سوى کوردی
ياخوتور رنګ دګناه دی مخ دځمکې پرې تک توردی
يادغم توره کېږدۍ ده ياجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسيدلى ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی طيارو پاس په هواکښې
دګوليو بارانونه ځکه اوري په دنياکښې
بې له سروينو څه نشته دشپوورځو په ميناکښې
دسروينوعکس پرېووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده | پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې | لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي | ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! | په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې | ژرووکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه | نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاربې ډک له اوره | دبلبلواشیانه ده
په سینګاربې مه غولیږه | یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایې نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي | بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري | لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه | بوی دوینو پورته کېږي
دمرګی دوړی سترګي | په هیڅ شانې نه مړیږي
نن له مروخنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښې دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو | رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزرونه بېخې نشته | ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه | دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته | نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددي عصرانسانان اوس | لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې | میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن | دفولادونهنګان شول
دخوري مړی دپاره | پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندي دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تیرې چرې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې | دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده | لیده نشې آسمانونه
دفولادو رسالې دي | که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته | چې پرې ګرځې لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړي   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواږه یاران چې ګوري   یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوېې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون ګله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزوروردې   پخپل حدګله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفرېب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوړی
کړه سرېې اوتودې تېرې داتعلیم ګړي ژمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخیږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف پې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې تورې په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام پې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا کټه   یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (١) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي
تردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی
که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی
غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه
چې هرڅه جهانګیران دي

ټول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې
هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې
نه له شخړودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول
ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه
مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې بې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره!
دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورڅوی سرته
ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه
درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي
دتېروتوروله واره

بې دتوري له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل
سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتونه
مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره
ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې
مالیدلی دامضمون دی

„مړنې دي چې یادیږي په سندرواوپه ویر"
دهر نشې ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه
له آسمان لاندې اوسیږه
که زړلی اوتندراوري
له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا
اوله هېڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته
ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(١)الجنة تحت ظلال السیوف

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولـه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه　　دپښتون شاعر شعرونه
داچـې اورې څـه لـه مانه　　دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې　　واړه دي داستاغمونه
دازخمې زړه ستاله غمه　　راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې لـه ځانه

پښتونواله کـه پښتوده　　کـه اسلام اودينداري ده
تقاضادزمانې ده　　اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی　　کـه غيرت ايمانداري ده
ددې تولواي پښتونه　　تانه دا اميدواري ده

چې تـه بياکړې غېره واژه استقبا ل دتېرشوکت تـه
خوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت تـه

څـه بـه ښه وي لويه خدايه　　کـه تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې　　درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې　　دپښتون پـه جهان راشي
پـه هماغه زړومېنو　　بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوخوارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړې دپاک خدای په لوړحضورکښې

پـه هرزړه کښې بېل بېل قسم　　اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو　　اميدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی　　پـه دنياپې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره　　سنجولی څـه چاري دي

لـه هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څـه چې ښه ورتـه ښکاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه　　ای زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې　　ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپيغام چې يوغورواوري　　بل تـه هم رسيږي وروره
ديوازې ځان سوداته　　وباسه دزړه لـه کوره

تـه بې ناست هغې بېړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي کـه مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه کړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ته نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک او ری کله ببلیږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په زړوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشانې غربیږو   مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوی سترګې کله یوله بل بېلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ !ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی
چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري
د وربښمواو زربفتو بنایسته توکی
دناداں په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼي دمظلوم اوښکي

ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چي خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه ويرنډونکی ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخکښي پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښي څوک کعبه ځيني بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سړی څني شيطان جوړوي

دسړوکاردی چي دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپيغلي سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فيشن چي زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانی اميدله هرچانه کيدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چي انساني رڼا پيداشي په مغزوکښي دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښي انسانان جوړوي

ډيرتفاوت شته په انسان کښي دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځيني ځان ځيني جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپیروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړېږي خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه بې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنو نه بهتره
نه پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولې زماني وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبې په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لره قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموكښې خوك نه ليدل كيږي
حقيقت زاړه لباس كښې رټېل كيږي

ډېرزماپه خېرښايسته ښكلي ښاغلي
مدام وينځي ډېردوكالي ناولي

بل شى نه دى عاجزي اوغريبي ده
چې په بد نظركتلى هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې منې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس كښې وي بې قدره
بدسړى په ښه لباس شي عاليقدره

ډېرښه خلق په دنياكښې خواروزارشته
بډايانوكښې ډېرخلق بدكردارشته

پام كوه ! په سپين سپېڅلومه غوليږه
بې پرواله خاكسارانومه تيرېږه

په جنډوكښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموكښې وي ښاغلي

چينجى اوسې دوربين مويه قباكښې
پټ مخ ګرځي رياكار سپينه رداكښې

ديوسف خيروجاموكښې څه ګناه ده
ښه لباس كښې چې ګناه كړي زليخاده

راځئ! څيرې كړو دابې جامې رنګينې
پكښې وګوروڅېرې ډېرې ننګينې

همدردي

ژاړي په غمونوكښې خواخوږى له هرچاسره

سل پتنګان سوزي ديوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وربځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګري ده دژونديوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هېڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر

دړانده بدای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه
ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه
دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایې د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمیووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي

که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بهای

یو بې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي

خېټه یې لویه اوکړه یې وره ده ډېره

غله یې ډېره ما ل یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي یوه بې بې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښې څڅېدلی تري پیړه ده ډېره

کوربې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په دېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې دېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به پې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچې ابښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

ستا اېل کښې ېې سل زړونه دي پیېلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګین دی

جوړه شوی ېې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دایقین دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهېږم

که زما دزړه په سروینو رنګین دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورلېږلی چاسلام چا آفرین دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت ېې

په رښتیا چې خدای احسن الخالقین دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمین دی

دنازمیرمنې

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې اېل وشکاوه له یاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوخه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله څان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه څوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اووا‌ړه نه پیژنم یم دماشوم په مثال
څوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنیږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردی باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه یم اوته یې نازونخرې وي

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې مې حیاشي لږ غوندې لرې
زه درنزدې شم ته وایې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته وایې دزړه حالونه
خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې درته وایم په مایې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته وایې نه یم دومره ارزانه
خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې شم بخوده اوهرڅه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته وایې چې زه خوستا یم
خومره به نه وي، خومره به نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېروېرېدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نیسي اوبه نورېې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه ددا سې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېوولو پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلی دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهیږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لبر غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوریې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشوندودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې اېسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی
که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه
تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه
دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه
تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتـــــول نقشـــــونه دجهـــــان اومختلـــــف رنګونـــــه

زمـــــا پـــــه ذوق او ارادې پســـــې روان وګڼـــــه

پـــــه کايناتوبانـــــدې زه هرقســـــم لـــــوبې کـــــوم

بحروفضـــــامې دېـــــوې منـــــدې ميـــــدان وګڼـــــه

شـــــکايت نکـــــړم لـــــه آســـــمانه خـــــه ګېلـــــه نلـــــرم

زمـــــا لـــــه لاســـــه دفلـــــک خيـــــرې ګرېـــــوان وګڼـــــه

ســـــره لـــــه دومـــــره اقتـــــداره چـــــې قـــــدرت راکـــــړی

پـــــه نـــــری تارکښـــــې مـــــې دزلفـــــوآوېزان وګڼـــــه

دښـــــکلومينه مـــــې پـــــه عقـــــل وفکرلـــــوبې کـــــوي

چـــــې ســـــتا وربـــــل شـــــي پرېشـــــان ماپرېشـــــان وګڼـــــه

دعشـــــق پنجونـــــه نـــــه خلاصـــــېږم دلښـــــکروپه زور

دايازمينـــــه کښـــــې اسيرشهنشـــــاهان وګڼـــــه

دليلـــــی يواشـــــارات بـــــس دی دعاقـــــل دپـــــاره

دعشـــــق سوداکښـــــې ليـــــوني ډېرهوښـــــياران وګڼـــــه

دعشـــــق اومينـــــې پـــــه حـــــرم کښـــــې زه لـــــوی شـــــوی يمـــــه

خـــــوک چـــــې بـــــې مينـــــې ژونـــــدکوي هغـــــه حيـــــوان وګڼـــــه

چـــــې دجمـــــا ل ډيـــــوه شـــــوه بلـــــه پتنګـــــان شـــــوه پيـــــدا

لـــــومړی پتنـــــګ ددغـــــې شـــــمع تـــــه انســـــان وګڼـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه يې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې توېي شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تېټ کړخپل ګرېوان ته دمعناپه لټون
له يوه څاڅکی راته لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لوري
شعوربيناشو ذوق پيداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښايسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپين ما چې په نظردمحبت وليدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مريونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچي ثه کوم دثه مقصدپاره
رانه په لوبوکښي اتوم ثخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی
چي صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چابانه دي رواکله حکومت دی
که مي ثوک په لښته ووهي ظالم دی
که قانون مي غوثوي سرعدالت دی
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی
چي خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دي رازښه پوهيدلی نن“ الفت“ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموره کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړې پې پيتې وي دوى شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دبارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت پې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار پې په کاله کښې پراتې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروى شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله شوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال پې داوي

هغه خنګه ماموردى ددې بل ولې داحال دى

دغورخاوندانو نه زما دارنګه سوال دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولياقت کښې دی هغه ځنې بهتردی
هغه په پيسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لويوخلقو زورور دی
رشوت په رشوتونو هضموي داپې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هريووايي چې بلبل دی
دپوهې صفتونه يې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهيږم څه پري کيږي
سم نشي دريدلی ډيرکږيږي اوتېتيږي

سرټيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه نه بېليږي
اوضاع اوحرکات يې ټيټ اوپست رامعلوميږي

زمونږ په ماموری‌نو کښې دارنګه ماموران شته
په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراودامامورسره جلاکړو
دايوهرځای کښې وستايو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو
لايق اونالايق وپيژنووطن رڼاکړو

ترڅوبه پټووستركي په دغسې کسانو
قلم پسې راواخلئ دوطن ويښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دټینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکېږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که خندې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يوميلمه له کوم هيواده
چې يې خپل کالي ښندلي په ښووارو

(۲)

له کوم لوري راروان يوجهانګردو
مخ اوښت باندې يې پروت دلاري ګردو
ماوې ښه دې وليدل په دې جهان کښې
ويلې دومره ښومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاورښوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
يوښوورځې يې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې ښوه اوچت يې ښوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي يې لا آثارو
يومرغه په ديوا ل ناست دايې ګفتارو
دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونه دکړي ملتونه

په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که خه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیرنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه بې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکرباندي کارکول دی
خپلو تولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم
څوک مې نهویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمي هیچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښي چي يوفکرکړي کارونه
هلته خوشي مهمل لفظ ديموکراسي ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښي وي دژوند واړه خوندونه
چي څوک نه ويني څه زجربي قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چي اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځيني وايي صبرغم کښي نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايي غواړې زما جانه
په سختيوکښي دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک ویرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي

بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یا خوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځ ي سحرووي په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې

چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښي ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزره نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانزدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکېږي
دماغونوکښې سودازروکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکریوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په کودرپېغلومنګي خپل ډکول
یومنګی دډکېدووخت کښې ویل
تږي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
ورو ترولو احواله خبرېږي
په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی
که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت او سبب

هسې وایي سوی پتنګان
چې مونږ پېژنو سېزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالیږي

ستاله باغه دبهاورمه تاویږي

ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښي

بوراګان دي په ګلونو تیریږي

(۲)

ګوره پري نږدي داځمکه هسي شاړه

دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه

نن ملاتیته کړه خپل کارته غفلت مکړه

بیا پخپل چمن کښي ګرځه هسکه غاړه

شعر

چي په جهان کښي نوراني روښانه لمرپیداشو

فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو

ښایست پیي ولیده دعشق پکښي اثرپیداشو

له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم

یوې پېغلې په اوږوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمین په دې ګودردي یوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لنډبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

یوناڅاپه راپیداکوم لیونی شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داامیـــــدديِ ثـــــوک لـــــه مانـــــه هـــــيڅ نـــــه کانـــــدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښي دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوندپاره ډېرضروراحرارت دی
مګرګوره دآسمان سپیني سپوږمۍ کښي
خاوند اینښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښي که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښي بل کیف واثرشته
په جهان کښي دي ضروردواړه څیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چي ښه کړی په جهان کښي سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښي دانسان دي
په رښتیا که ته ښه کاروڅني واخلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـــــپي او ورځـــــــې هغـــــه ســـــــپين اوتوردپــــــوان دي

(۲)

څـــــه چــــــې غوښـــــــتې ســــــليمان دســـــبا ښـــــارنه
تـــــه پــــې مـــــومې دســــبا ورځــــــې لـــــه کارنـــــه
دبلقــــــيس تخـــــت بــــــه دســـــترګو رپ کښــــــې راوړی
دا اميـــــــــدکيږي دشـــــــــپو ورځولـــــــــه زيارنـــــــــه

حقيقت

(۱)

کبـــــــان وايـــــــي ژونديپــــــــدادی لـــــــه دريابـــــــه
ســــــــمندروايي چـــــــــې دی داورلـــــــــه تابـــــــــه
لتــــــــوي پـــــــــې دهوامرغـــــــان هواکښـــــــــې
حقيقــــــــــــت ورک دی ددهرلـــــــــــه کتابـــــــــــه

(۲)

بلبـــــــل وايـــــــي دګـــــــل رنـــــــګ دی دســـــــتايلو
نســــــــيم وايـــــــې خوشـــــــبويي بويــــــــه دورلـــــــو
فيصــــــــله درنــــــــګ وبــــــــوی شـــــــوله مشــــــکله
ســـــــــرګردانه کــــــــــړ نســـــــــيم شـــــــــوردبلبلو

(۳)

ځينــــــــې وايــــــــي غـــــــوټۍ خانـــــــدي هوســــــيږي
زړه تنګـــــی نـــــه نجـــــات مـــــومي چـــــې غـــــوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينـــــــې نـــــــوروايي لـــــــه ډېـــــرې زړه تنګـــــــی نـــــــه

زړه يـــــې چـــــوي اوګريـــــوان يـــــې څيـــــری کېـــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــــډای ثـــــــــــــواب دوړی مـــــــــــــــــړو ل دی

دفقيرثـــــــــــــواب روږې خـــــــــــــدای تـــــــــــه نيـــــــــــو ل دی

غـــــــازي وژنـــــــــې بـــــــــل ســـــــــړی ثـــــــــواب دپـــــــــاره

دشـــــــــــهيدثواب خپــــــــل ځـــــــــان پـــــــــه بـــــــــل وژ ل دی

دشاعرشعار

پـــــــه سرکښـــــــې فکـــــــردوطن پـــــــه زړه کښـــــــې مينـــــــه ديـــــــار

دزوراوظلـــــــــــــم لـــــــــــــوی دښـــــــــــــمن دازادۍ طرفـــــــــــــدار

پـــــــــه حـــــــــــق ويلومـــــــــــــاتوي بـــــــــــت اوطلســـــــــــم دډار

شـــــــاعر دپـــــــاره مناســـــــب دی همدغســـــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۲ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورې په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورې کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورې اتمې دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورې په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسي اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د ادارې په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- ليکوالي (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه چې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لينګراد-.سوچی- باکو-.دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library